

Мельниченко В.,
студент 3 курсу, ФНБПМВ
Науковий керівник: Юрківський О.Й.,
к.е.н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Державний університет «Житомирська політехніка»

ЗАПРОВАДЖЕННЯ 5-ГО ЕТАПУ СПІЛЬНОГО ТРАНЗИТУ

Запровадження системи спільного транзиту в Україні є одним із ключових завдань у контексті інтеграції до міжнародної економіки та спрощення процедур у зовнішній торгівлі. П'ятий етап цього процесу знаменує собою завершення багаторічної роботи над адаптацією митного законодавства, модернізацією митної інфраструктури та впровадженням новітніх інформаційних систем.

Система спільного транзиту базується на використанні міжнародної Конвенції про процедуру спільного транзиту (Конвенція CTS, або NCTS — New Computerised Transit System). Ця система покликана забезпечити ефективний і прозорий контроль за переміщенням товарів між державами-учасницями. Україна приєдналася до цієї Конвенції в рамках виконання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, що вимагає гармонізації процедур з європейськими стандартами. П'ятий етап є завершальним і включає фінальну інтеграцію України до міжнародної системи NCTS.

На цьому етапі Україна впроваджує усі необхідні компоненти для функціонування системи в повному обсязі. Відзначимо кілька ключових аспектів цього процесу:

По-перше, це адаптація митного законодавства. Українські закони були приведені у відповідність до норм ЄС. Зокрема, прийнято Закон України «Про приєднання до Конвенції про процедуру спільного транзиту», а також інші нормативно-правові акти, що регулюють функціонування NCTS. Такі зміни дозволяють забезпечити юридичну основу для повноцінного запровадження спільного транзиту.

По-друге, значна увага приділяється технічному оснащенню та цифровізації. П'ятий етап передбачає остаточне налаштування національної версії NCTS, яка дозволяє обробляти дані про транзитні операції в електронному

вигляді. Це включає взаємодію з системами інших країн-учасниць Конвенції та інтеграцію з національними системами обліку і митного контролю.

Ключовим інструментом системи є електронна транзитна декларація, яка замінює паперові документи та спрощує процес митного оформлення. Учасники транзиту подають декларації через єдину систему, що зменшує адміністративне навантаження і прискорює процедури.

По-третє, цей етап передбачає поглиблення міжнародного співробітництва. Україна активно співпрацює з країнами ЄС та іншими учасниками NCTS з метою забезпечення уніфікованого підходу до митного контролю. Це включає обмін досвідом, навчання працівників митниці та адаптацію найкращих практик. Українські митні органи активно взаємодіють із європейськими колегами для тестування системи та вирішення технічних питань.

Не менш важливим є залучення бізнесу до процесу впровадження. На п'ятому етапі українські підприємства, що здійснюють міжнародну торгівлю, повинні адаптувати свої внутрішні процеси до нових вимог. Це включає використання електронних декларацій, взаємодію з митними органами через цифрові сервіси та освоєння нових інструментів контролю і звітності. Держава забезпечує проведення інформаційних кампаній, тренінгів та консультацій для бізнесу, щоб мінімізувати труднощі під час переходу.

Серед переваг запровадження спільного транзиту слід відзначити:

- спрощення митних процедур та скорочення часу на перетин кордону;
- зменшення витрат для бізнесу завдяки єдиній системі декларування;
- підвищення прозорості та ефективності митного контролю;
- інтеграцію України до єдиного транзитного простору з країнами ЄС та іншими учасниками NCTS;
- покращення умов для залучення іноземних інвесторів.

Проте, п'ятий етап запровадження спільного транзиту також пов'язаний із певними викликами. Основними з них є необхідність забезпечення технічної сумісності систем, підготовка кваліфікованих кадрів, а також подолання опору окремих учасників процесу, які можуть бути не готові до змін. Для успішного

завершення впровадження необхідна чітка координація між державними органами, бізнесом та міжнародними партнерами.

Таким чином, п'ятий етап запровадження спільного транзиту є вирішальним кроком на шляху до інтеграції України у світову економіку. Він дозволяє країні стати повноправним учасником міжнародної системи контролю за переміщенням товарів, що сприяє розвитку торгівлі, залученню інвестицій та зміцненню економічної стабільності. Успішна реалізація цього етапу є не лише важливим досягненням у сфері митної політики, але й вагомим внеском у посилення позицій України на міжнародній арені.